

MỘT SỐ LƯU Ý VỀ VIỆC ÁP DỤNG THUẾ THU NHẬP DOANH NGHIỆP BỔ SUNG THEO QUY ĐỊNH CHỐNG XÓI MÒN CƠ SỞ THUẾ TOÀN CẦU

MAI PHƯƠNG

Vào ngày 29/11/2023, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết 107/2023/QH15 về việc áp dụng thuế thu nhập doanh nghiệp (TNDN) bổ sung theo quy định chống xói mòn cơ sở thuế toàn cầu (Nghị quyết 107). Nghị quyết được ban hành nhằm triển khai sáng kiến Chống xói mòn cơ sở thuế và chuyển dịch lợi nhuận (BEPS) của Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD), trong đó tập trung vào các nội dung liên quan đến thuế tối thiểu toàn cầu nhằm đảm bảo các doanh nghiệp hoạt động đầu tư quốc tế phải trả mức thuế tối thiểu là 15%. Nội dung này nhằm ngăn chặn tình trạng các doanh nghiệp chuyển lợi nhuận sang các quốc gia có thuế suất thấp để tránh thuế. Đối chiếu với quy định pháp luật Việt Nam về thuế TNDN, thuế tối thiểu toàn cầu có bản chất là thuế TNDN bổ sung đối với các trường hợp có mức thuế thấp hơn mức tối thiểu do OECD đề xuất để áp dụng toàn cầu. Nghị quyết 107 có hiệu lực từ ngày 01/01/2024 và sẽ áp dụng từ năm tài chính 2024 với một số điểm đáng lưu ý như sau:

Thứ nhất, về người nộp thuế. Theo khoản 1, Điều 2, Nghị quyết 107, việc nộp thuế TNDN bổ sung theo BEPS sẽ áp dụng với đơn vị hợp thành của tập đoàn đa quốc gia có doanh thu trong báo cáo tài chính hợp nhất của công ty mẹ tối cao ít nhất 02 năm trong 04 năm liền kể trước năm tài chính tương đương 750 triệu euro trở lên, trừ một số trường hợp, bao gồm: tổ chức của chính phủ; tổ chức quốc tế; tổ chức phi lợi nhuận; quỹ hưu trí; quỹ đầu tư là công ty mẹ tối cao; tổ chức đầu tư bất động sản là công ty mẹ tối cao; tổ chức có ít nhất 85% giá trị tài sản thuộc sở hữu trực tiếp hoặc gián tiếp thông qua các tổ chức nói trên.

Thứ hai, về trường hợp nộp thuế. Theo Nghị quyết 107, người nộp thuế sẽ nộp số thuế TNDN bổ sung (với tỷ lệ thuế bổ sung = thuế suất tối thiểu (15%) - thuế suất thực tế) trong 02 trường hợp là:

(i) *Nộp thuế TNDN bổ sung tối thiểu nội địa đạt chuẩn (QDMTT)* áp dụng cho các đơn vị hợp thành hoặc tập hợp các đơn vị hợp thành của tập đoàn đa quốc gia có hoạt động sản xuất, kinh doanh tại Việt Nam trong năm tài chính. Thời hạn nộp Tờ khai thông tin theo Quy định về thuế tối thiểu toàn cầu, Tờ khai thuế TNDN bổ sung

kèm theo Bản thuyết minh giải trình chênh lệch do khác biệt giữa các chuẩn mực kế toán tài chính và thời hạn nộp thuế TNDN bổ sung chậm nhất là 12 tháng sau ngày kết thúc năm tài chính.

(ii) *Nộp tổng số thuế bổ sung theo quy định về tổng hợp thu nhập chịu thuế tối thiểu (IIR)* áp dụng cho công ty mẹ tối cao, công ty mẹ bị sở hữu một phần, công ty mẹ trung gian tại Việt Nam là đơn vị hợp thành theo Điều 2, Nghị quyết 107, nắm giữ trực tiếp hoặc gián tiếp quyền sở hữu đơn vị hợp thành chịu thuế suất thấp tại nước ngoài theo Quy định về thuế tối thiểu toàn cầu tại bất kỳ thời điểm nào trong năm tài chính. Thời hạn nộp các đầu mục tài liệu tương tự trường hợp (i) và thời hạn nộp thuế TNDN bổ sung chậm nhất là 18 tháng sau ngày kết thúc năm tài chính đối với năm đầu tiên tập đoàn đa quốc gia thuộc đối tượng áp dụng; thời hạn chậm nhất là 15 tháng sau ngày kết thúc năm tài chính đối với các năm tiếp theo.

Việc ban hành Nghị quyết 107 thể hiện sự ủng hộ và chủ động của Việt Nam trong việc áp dụng các quy định về Thuế tối thiểu toàn cầu, tạo cơ chế khuyến khích doanh nghiệp nộp bổ sung thuế tại Việt Nam. Các doanh nghiệp cần nhanh chóng cập nhật các quy định của Nghị quyết 107 cũng như theo dõi những hướng dẫn tiếp theo của cơ quan có thẩm quyền để kịp thời áp dụng và tuân thủ.